Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра економіки
і підприємництва

ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ (ПО 6)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	***Другий (магістерський)***
Галузь знань	*05 «Соціальні та поведінкові науки»*
Спеціальність	*051 «Економіка»*
Освітня програма	*Економіка і бізнес*
Статус дисципліни	*Нормативна*
Форма навчання	*Очна/(денна)*
Рік підготовки, семестр	*І курс, зимовий семестр*
Обсяг дисципліни	*4 кредитів ECTS (120 годин)* *Загальна кількість:120 годин* *Лекційних занять: 18 годин* *Практичних занять: 36 годин* *Самостійна робота студентів: 66 годин*
Семестровий контроль/ контрольні заходи	*Залік / модульна контрольна робота / індивідуальне семестрове завдання у формі розрахункової роботи / календарний контроль*
Розклад занять	*https://schedule.kpi.ua/*
Мова викладання	*Українська*
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: *д.е.н., професор, Тульчинська Світлана Олександрівна, 0675492737, e-mail: tuha@uke.net* Практичні / Семенарські: *д.е.н., професор, Тульчинська Світлана Олександрівна, 0675492737, e-mail: tuha@uke.net*
Розміщення курсу	*https://do.ipo.kpi.ua/course/view.php?id=4042*

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання

Навчальна дисципліна «Економічне обґрунтування управлінських рішень та оцінювання ризиків» *забезпечує опанування здобувачами вищої освіти теоретико-методичних, методологічних та прикладних положень щодо економічного обґрунтування управлінських рішень із урахуванням біфуркаційних змін середовища. Процес прийняття управлінських рішень є важливим для забезпечення стійкості економічних систем будь якого рівня. Для суб'єктів господарювання прийняття управлінських рішень в умовах наростання загроз та ризиків визначає їх подальший розвиток, конкурентоспроможність та стійкість. При ухваленні управлінських рішень важливим є їх своєчасність, моніторинг загроз та ризиків, аналітичні висновки щодо змін кон'юнктури ринку. При цьому, вони повинні базуватися на загальноекономічних законах, специфічних принципах, методах розроблення та прийняття раціональних управлінських рішень із урахуванням екзогенних та ендогенних факторів функціонування.* ***Мета навчальної дисципліни*** *– надати здобувачам вищої освіти ґрунтовних знань з теоретичного підґрунтя, методології та інструментарію обґрунтування прийняття управлінських рішень та практичних навичок щодо прийняття своєчасних управлінських рішень із урахуванням змін*

оточуючого середовища та впливу екзогенних та ендогенних факторів. ***Предметом дисципліни є*** *сукупність теоретичних, методичних питань та практичних аспектів щодо обґрунтування прийняття управлінських рішень як на рівні окремого підприємства, так і на рівні інших суб'єктів економіки.*

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей:

ЗК 2. *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*

ФК 4. *Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.*

ФК 6. *Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.*

ФК 7. *Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.*

ФК 8. *Здатність оцінювати можливі ризики, соціально економічні наслідки управлінських рішень.*

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні програмні результати навчання:

ПРН 2. *Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.*

ПРН 4. *Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.*

ПРН 9. *Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.*

ПРН 13. *Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.*

ПРН 15. *Організовувати розробку та реалізацію соціально- економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.*

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Постреквізити. *Діагностика процесів управління економічною діяльністю. Практика. Виконання магістерської дисертації.*

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутнісна характеристика управлінських рішень. Тема 2. Особливості прийняття рішень в управлінській діяльності. Тема 3. Методичні основи розроблення та обґрунтування управлінських рішень. Тема 4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності. Тема 5. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень. Тема 6. Оцінювання підприємницьких ризиків. Тема 7. Основи ризик-менеджменту. Тема 8. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень в умовах ризиків.

4.Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. *Адізес І. К. Стилі хорошого і поганого менеджменту. пер. з англ. Валерія Глінка. Київ : Наш формат, 2020. 222 с.*
2. *Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник. Книга 1 / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів, Апріорі, 2020.*
3. *Грушева А. А., Вітренко Л. О. Менеджмент : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 308 с.*
4. *Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Кербікова А.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Ч.І: Навч. пос. Дніпро: НМетАУ, 2021. 106 с.*
5. *Мошек Г. Є., Федоренко В. Л., Соломко А. С. Менеджмент організації. Теорія та практика : навч. посіб. XXI ст.; за заг. ред. Мошека Г. Є. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : Ліра-К, 2020. 419 с.*
6. *Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 258 с.*

Додаткова література:

1. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/
2. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. URL:http://rada.gov.ua
3. Макроекономічний огляд та прогноз. Міністерство фінансів України. URL:https://mof.gov.ua/uk/makroogljad.
4. Міністерство освіти і науки України. URL: http://mon.gov.ua/
5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: http://www.kmu.gov.ua.
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua.
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua
8. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua.
9. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ». URL: http://login.kpi.ua/

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: *лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;*

загальні методи навчання: *евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладального) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;*

спеціальні методи навчання: *робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.*

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що викладається на лекціях та матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування здобувачам вищої освіти потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей кожного завдання, які супроводжуються поясненнями викладача. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	***Методи навчання***	***Форми оцінювання***
ПРН 2. *Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціальноекономічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.*	*Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді розрахункової роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.*	*Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну*
ПРН 4. *Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.*		

ПРН 9. *Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.*	***Загальні методи навчання:*** *проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий.* ***Спеціальні методи навчання:*** *презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання*	*роботу, розрахункову роботу. Підсумковий контроль - залік*
ПРН 13. *Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.*		
ПРН 15. *Організовувати розробку та реалізацію соціально- економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.*		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 18 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	***Назва розділів, тем***	***Розподіл годин***			***Опис занять***	***Навчальна діяльність та оцінювання***
		Л	***ПЗ***	***СР***		
1	*Тема 1. Сутнісна характеристика управлінських рішень*	*2*	*2*	***4***	***Л: Сутнісна характеристика управлінських рішень*** (2) ***ПЗ:*** *Вступ до курсу. Визначення головної мети та завдань курсу. Визначення сутності управлінських рішень та їх обґрунтування. Класифікація управлінських рішень (2)*	***Н:*** *аналітичні завдання.* ***О:*** *індивідуальне опитування*
2-3	*Тема.2. Особливості прийняття рішень в управлінській діяльності*	*2*	*4*	***5***	***Л:*** *Особливості прийняття рішень в управлінській діяльності (2)* ***ПЗ:*** *класифікація прийняття управлінських рішень за сферою охоплення, тривалістю, за рівнем ухвалення рішень, за способом прийняття, за способом обґрунтування, функціональним призначенням, за змістом управлінських рішень (4)*	***Н:*** *аналітичні завдання.* ***О:*** *індивідуальне опитування*
4-5	*Тема 3. Методичні основи розроблення та обґрунтування управлінських рішень*	*2*	*4*	***5***	***Л:*** *Методичні основи розроблення та обґрунтування управлінських рішень (2)* ***ПЗ:*** *Ендогенні та екзогенні ризики. Принципи управління проектними ризиками (4)*	***Н:*** *аналітичні завдання.* ***О:*** *індивідуальне опитування*
6	*Тема 4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності*	*2*	*2*	***4***	***Л:*** *Невизначеність як першопричина ризику підприємницької діяльності (2)* ***ПЗ:*** *Прийняття управлінських рішень в умовах визначеності, невизначеності та небезпек (4)*	***Н:*** *аналітичні завдання.* ***О:*** *індивідуальне опитування*
7	*Модульна контрольна робота (МКР)*		*2*	*2*	*Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування*	
8-9	*Тема 5 Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень*	*2*	*4*	***6***	***Л:*** *Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень (2)* ***ПЗ:*** *Методи прогнозування, моделювання, та методи групового ухвалення рішень. Формальні та неформальні методи прийняття управлінських рішень. Методи творчого пошуку альтернатив (4)*	***Н:*** *аналітичні завдання.* ***О:*** *індивідуальне опитування, тестування*
10-12	*Тема 6 Оцінювання підприємницьких ризиків*	*4*	*6*	***8***	***Л:*** *Оцінювання підприємницьких ризиків (2)* ***ПЗ:*** *Якісний аналіз ризиків підприємницької діяльності. Кількісний аналіз ризиків господарювання. Методи кількісної оцінки підприємницьких ризиків (4)*	***Н:*** *аналітичні завдання.* ***О:*** *індивідуальне опитування*

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
13-14	Тема 7. Основи ризик-менеджменту	2	4	**6**	**Л:** Основи ризик-менеджменту (2) **ПЗ:** Особливості управління ризиками господарської діяльності. Напрями та методи регулювання ступеня ризику (4)	**Н:** аналітичні завдання. **О:** індивідуальне опитування, тестування
15	Модульна контрольна робота (МКР)		2	2	Передбачає аналітичні завдання та індивідуальне опитування	
16-18	Тема 8.. Обґрунтування інвестиційних і фінансових рішень в умовах ризиків	2	6	8	Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень в умовах ризиків (2) **ПЗ:** Проєктний ризик і прийняття інвестиційних рішень. Прийняття фінансових рішень за умов ризику (6)	
18	Розрахункова робота			10	ПР: презентація РР	**О:** індивідуальне опитування
	Залік			6		
Всього		**18**	**36**	**66**		

Примітка: *Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.*

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 66 години самостійної роботи. На самостійну роботу виноситься: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, виконання розрахункової роботи, підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	46	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	10	Виконання розрахункової роботи
4	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	66	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять *та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється, однак, є рекомендованим, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для найбільш ефективного освоєння дисципліни. бали за присутність на лекціях та практичні заняття не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та виконання завдань, що даються на практичних заняттях. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг.*

Заохочувальні та штрафні бали. *Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача.*

Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання *передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку. Для здобувачів вищої освіти у освітньо-професійній програмі яких передбачено виконання РР мають здати її у визначений викладачем термін. РР студенти мають захищати у формі особистої бесіди (відповідей на питання) з викладачем. У разі виявлення плагіату в РР – робота не приймається і здобувач вищої освіти не допускається до її захисту.*

Пропущені контрольні заходи. *Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомі життєві обставини), здобувачу вищої освіти надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, здобувач вищої освіти, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію. Детальніше за посиланням: https://kpi.ua/files/n3277.pdf*

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. *Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.*

Академічна доброчесність*. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code.*

Норми етичної поведінки. *Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://kpi.ua/code.*

Позааудиторні заняття. *В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.*

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (РСО-1) (https://osvita.kpi.ua/node/37). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

Стартовий рейтинг (протягом семестру) включає бали, які здобувач вищої освіти отримує за: виконання завдань по практичним заняттям; відповіді; виконання модульної контрольної роботи; виконання розрахункової роботи.

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль

8.1.1. ***Робота на практичних заняттях (max 36 балів)***

1. *Відповіді на практичних заняттях*: відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, у тому числі за результатами опрацювання кейсів, обговореннях, відповіді під час усного опитування, аналітичні доповіді (2 бали х18).

Розрахунок за одну відповідь:

2- активна робота, повні відповіді під час опитування;

1.5 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

1 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;

0 пасивність

2. О*працювання аналітичних навчальних завдань:* аналітичні, навчальні завдання, у тому числі, виконані під час роботи у малих групах з презентацією результатів на практичних заняттях (4 завдання **– max 20 балів**).

Розрахунок за одне завдання:

5 балів	–	якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;
4 балів	–	наявні певні недоліки у виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;
3 бали	–	завдання виконано з неточностями, що мають вплив на обґрунтування результату;
0 балів	–	завдання не виконане

8.1.2. ***Модульна контрольна робота (max 20 балів)***

Модульна контрольна робота складається з двох частин (контрольна робота 1 (10 балів) та контрольна робота 2 (10 балів).

Розрахунок балів за одну контрольна роботу:

– *«відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 9..10 балів;*

– *«добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями –7..8 балів;*

– *«задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 5..6 балів;*

– *«незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0..4 балів.*

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.3. ***Розрахункова робота (max 24 балів).***

Розрахунок балів за виконання розрахункової роботи:

23-24 балів	–	розрахункову роботу виконано у повному обсязі з належним аналізом та обґрунтуванням отриманих даних;
22-23 балів	–	розрахункову роботу виконано у повному обсязі з незначними помилками, які суттєво не впливають на її результат;
18-21 балів	–	розрахункову роботу виконано з помилками, які мають вплив на її результат, обґрунтування та висновки;
14-17 балів	–	розрахункову роботу виконано не у повному обсязі, є грубі помилки у розрахунках, отримані дані не обґрунтовано;
0 балів	–	розрахункову роботу не зараховано, наявний плагіат, дублювання з іншими роботами або розрахункову роботу не виконано

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень -	Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 15 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 1, отримано завдання з розрахункової роботи, виконано не менше ніж 40 % з обсягу завдань;
14 тиждень -	Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 25 балів. Складено модульну контрольну роботу – частину 2 виконано розрахункову роботу та подано її на перевірку.

8.3. Семестровий контроль (залік).

Умовою допуску до заліку є виконання навчальних завдань, розрахункової роботи та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі та виконання розрахункової роботи. Залікова контрольна робота проводиться на останньому за розкладом занятті з дисципліни.

Заліковий білет *містить чотири завдання, які оцінюються у 76 балів.*
Кожне запитання оцінюється з 19 балів за такими критеріями:
– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 17 - 19 балів;
– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 14…16 балів;
– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації. що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 11…13 балів;
– «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курс, а також продубльований у силабусі.
Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання містяться у Навчально-методичному комплексі дисципліни, що розміщено в Електронному архіві наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ela.kpi.ua).
У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):
Складено *професором кафедри економіки і підприємництва, д.е.н., професором, С.О. Тульчинською*
Ухвалено *кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18. 06.2024 р.)*
Погоджено *Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)*